

Interpellation om kvinnojourernas finansiering

Våld i nära relationer är ett av de största folkhälsohotet i dagens samhälle. Behovet av stöd och hjälp är konstant, vilket kräver flera oberoende organisationer och insatser som kan möta dessa behov. Många barn som bevittnar och upplever våld blir själva utsatta, vilket innebär stora risker för både deras fysiska och psykiska hälsa

Att minska våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor är inte bara en moralisk skyldighet, utan även en samhällsekonomisk investering. Enligt studier uppskattas de direkta kostnaderna för vård och samhällsinsatser till följd av våld mot kvinnor i Sverige till 2,5–3,5 miljarder kronor årligen. Denna siffra inkluderar dock inte de långsiktiga samhällsekonomiska effekterna, såsom arbetsbortfall vid sjukskrivning, sociala insatser och konsekvenser för barn som bevittnar eller själva utsätts för våld.

Kvinnjourerna erbjuder en lågtröskelverksamhet där stöd kan fås anonymt och utan journalföring, vilket gör det enklare för många att söka hjälp hos dem istället för hos en myndighet. Dessa verksamheter utgör ett viktigt komplement till det stöd som kommunen erbjuder. Därför borde det ligga i Uppsala kommuns intresse att säkerställa att kvinnojourerna har goda förutsättningar att fortsätta sitt arbete, särskilt med tanke på det ökande behovet av stöd.

Uppsala kommun har dessutom en så kallad nollvision för våld i nära relationer. Denna vision borde rimligtvis återspeglas i de ekonomiska prioriteringar som görs i kommunens budget.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till socialnämndens ordförande Hanna Victoria Mörck (V):

1. Varför har det politiska styret (S-V-MP) inte prioriterat att ge Uppsala kvinnojour och övriga kvinnojourer full finansiering för deras verksamhetsbehov i Mål och budget för 2025?
2. Uppsala kommun har en nollvision för våld i nära relationer. På vilket sätt är beslutet att inte ge full finansiering till de kvinnojourer som verkar i kommunen förenligt med denna vision?

Ehsan Nasari (C)

2025-01-21

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till socialnämndens ordförande Hanna Victoria Mörck (V):

1. Varför har det politiska styret (S-V-MP) inte prioriterat att ge Uppsala kvinnojour och övriga kvinnojouurer full finansiering för deras verksamhetsbehov i Mål och budget för 2025?

Uppsala kommuns huvudansvar är att erbjuda hjälp och stöd till personer som utsått våld i nära relation. Det gör vi genom kommunens verksamhet Nexus. Finansiering av Kvinnojouurer och liknande verksamheter sker under samverkan med civilsamhället där socialnämnden har flertalet IOP och ger rent föreningsstöd till verksamheter som är viktiga för Uppsala. De flesta eller alla organisationerna socialnämnden samarbetar med har annan finansiering utöver den som finns att söka från socialnämnden.

Självklart vill jag och många med mig att det ska finnas en god finansiering för de många bra verksamheter som finns, men det kan inte likställas med det ansvar vi har som kommun att erbjuda samhällsservice.

När då regeringen beslutat att dra ner på finansieringen från sin sida till Kvinnojouurer och till föreningar generellt så leder det förstås till effekter såsom att i princip alla organisationer som jobbar med mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer har fått mindre pengar. Regeringen har även effektivt sett, sänkt statsbidragen till kommuner och regioner, eftersom ersättningen inte räknats upp med den höga inflationen.

Trots denna svåra situation har vi styrande partier lagt en budget med lågt överskott, för att kunna prioritera så mycket som möjligt av alla de viktiga verksamheter som en kommun driver. Skolan har värnats genom i princip helt slopade besparingar. Andra nämnder har relativt strama ramar och Socialnämnden har fått ett välbehövligt tillskott efter förra årets underskott på 24 miljoner. Vi har även lagt en förstärkning till Uppsala Kvinnojour, som är en stor och aktiv jour som funnits länge och gör ett bra jobb. Vi är nu överens om ett IOP med Uppsala kvinnojour där vi skjuter till 1,2 miljoner till deras budget. Det är nära en dubbling jämfört med tidigare beviljat föreningsbidrag. Föreningen skulle gärna ha än mer finansiering för att kunna göra än mer verksamhet, men vi är överens om att detta ändå är en nivå som fungerar för föreningen.

Övriga organisationer har fått en uppräknning med samma nivå som nämnden.

2. Uppsala kommun har en nollvision för våld i nära relationer. På vilket sätt är beslutet att inte ge full finansiering till de kvinnojouurer som verkar i kommunen förenligt med denna vision?

Kvinnojouren tillhör civilsamhället och är ett viktigt komplement till kommunens egen verksamhet. Den senare har vi ett ansvar för, den förra har vi inte ett ansvar för utan samarbetar med för att det är ett gott komplement.

Inom den verksamhet som vi ansvar för, kommunens organisation så har Nexus fått utökade resurser och ett viktigt samarbete genom att kommunen nu står värd för Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, finansierat av länsstyrelsen under

två år och genom samverkan med polisen och regionen som skjuter till var sin tjänst för att få ett gott, snabbt och mer effektivt samarbete myndigheterna emellan för bättre resultat gällande hedersrelaterat våld och förtryck. De ska både arbeta direkt med stödsökanden och konsultativt gentemot kommuner och relevanta aktörer i hela länet. Stödsökande kan även vända sig direkt till Nexus i Uppsala från hela länet.

Nexus har även utvecklat sitt arbete för att komma närmre målgruppen och göra det enklare att komma i kontakt med genom t ex chat-möjligheter, att vara anonym och nya lokaler.

Socialnämnden, tillsammans med Uppsalahem har även fått större möjligheter att låta kvinnor bo kvar i tidigare gemensam lägenhet och Socialnämnden har etablerat ett samarbete med andra kommuner i länet för att hitta boendelösningar där fortsatt boende i Uppsala inte är möjligt. Kommunen har även skakat fram en möjlighet för Uppsala kvinnojour att förmedla bostad till kvinnor i behov av skydd. Sist men inte minst så har kommunen infört "Bostad först". Det riktar sig till människor som befinner sig i missbruk och innebär att de får en bostad först och får arbeta med sitt beroende därefter. Många kvinnor som befinner sig i ett beroende lever oerhört utsatt och den som är hemlös är ofta än mer utsatt. Därför är det välkommet att flera kvinnor fått bostad genom Bostad först och det är något jag vill att nämnden fortsätter att verka för.

En nollvision innebär att vi först måste erkänna problemets existens. Att mäns våld mot kvinnor är en realitet. Att våld i nära relation finns. Att hedersrelaterat våld och förtryck existerar och är ett stort problem. Att medvetandegöra oss alla för att uppnå ett skifte i medvetande och normer. Sedan behöver åtgärder sättas in för att minska risker och minimera skador när problemet yttrar sig. Detta behöver göras över tid och följas nog för att ändra arbetssätt om problemet kräver det. En stor del av att införa åtgärder emot hedersrelaterat våld och förtryck, finns i och med etableringen av resurscentret mot hedersrelaterat våld och förtryck för att komplettera det arbete som Nexus redan gör och för att täppa till luckor i samhällsväven. Uppsala kvinnojour kompletterar kommunens arbete genom att vara tillgängliga, medmänniskor och genom att föra ut information om problemet och stöd till drabbade.